

Napojnice – odgovori na učestala pitanja

mr. **Sandra Mihelčić**, dipl. oec., **Igor Milinović**, mag. oec.

Sukladno čl. 9. st. 1. toč. 27. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22 i 114/23), od 1. siječnja 2024. neoporezive su napojnice koje prime fizičke osobe a koje su evidentirane u sustavu fiskalizacije prema posebnom propisu o fiskalizaciji, do propisanog iznosa. U nastavku dajemo odgovore na neka učestala pitanja vezano uz porezni i računovodstveni status napojnica.

Što je napojnica i tko ju može primiti?

Napojnica predstavlja nagradu koje prime fizičke za dobro obavljenju uslugu od strane trećih osoba,¹ a te su napojnice evidentirane u sustavu fiskalizacije prema posebnom propisu o fiskalizaciji. Napojnicu mogu primiti fizičke osobe u raznim djelatnostima kao primjerice konobari, trgovci, frizeri i dr. U zaposlenike i vlasnike obrta, napojnicu mogu primiti i ostale osobe koje rade kod poduzetnika (studenti, učenici na praksi i druge osobe koje obavljaju poslove za poduzetnika).

Kako se fiskaliziraju napojnice?

Sukladno čl. 20.c Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 133/12, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20 i 114/23 – u nastavku teksta Zakon o fiskalizaciji), obveznik fiskalizacije kod kojeg je ostvaren primitak po osnovi nagrade za dobro obavljenju uslugu (napojnice) primljen od strane trećih osoba u gotovom novcu ili karticom, prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, uz račun dostavlja Poreznoj upravi podatak o tom primitku (napojnici) putem uspostavljene elektroničke veze. Napojnica se može prijaviti u sustav fiskalizacije samo kod izdanog i fiskaliziranog računa.

Podatak se dostavlja se na način i u rokovima koji proizlaze iz članka 16.a i 17. Zakona o fiskalizaciji. Format poruke podatkovnog skupa zahtjeva i odgovora za dostavu podataka o napojnici specificiran je kroz XML shemu iskazanu u Pravitku broj 7. Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 146/12, 46/17, 70/20, 1/21, 144/21, 125/22 i 1/24). Kroz XML shemu dostavlja se podatak o računu na koju se veže napojnica, a XML poruka sadrži podatke o iznosu napojnice i načinu na koji je primljena napojnica (gotov novac, kartice i dr.). Provedba postupka prijave podataka napojnica u sustavu fiskalizacije propisan je čl. 30.i do 30.l. Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Dakle, iznos napojnice se ne iskazuje na fiskaliziranom računu, već se taj podatak odmah dostavlja Poreznoj upravi putem uspostavljene elektroničke veze kod već izdanog računa.

U slučaju prestanka rada elektroničkog naplatnog uređaja na odgovarajući način primjenjuje se čl. 22. Zakona o fiskalizaciji u prometu u gotovini.

Do kojeg iznose napojnice nisu oporezive porezom na dohodak?

Godišnji neoporezivi primitak po osnovu napojnica propisan je čl. 5. st. 16. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23 i 143/23), a iznosi do šesterostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka iz čl. 14. st. 3. Zakona o porezu na dohodak. To znači da **godišnji iznos neoporezive napojnice po osobi iznosi 3.360,00 eura**.

Što se obračunava na oporezivi dio napojnice?

Iznos napojnice iznad neoporezivog iznosa je:

- **oporeziv porezom na dohodak po stopi 20%**²,
- na njega se NE obračunavaju doprinosi³.

Oporezivi iznos napojnice smatra se konačnim drugim dohotkom.

Primjer – obračun poreza na dohodak kod isplate oporezive napojnice

Radnik je u mjesecu listopadu 2024. primio ukupno 400,00 eura napojnice. Poslodavac je do kraja rujna isplatio 3.000,00 eura napojnice. Kako ukupan neoporezivi iznos napojnica iznosi 3.360,00 € godišnje, proizlazi da će poslodavac u listopadu isplatiti radniku neoporezivo 360,00 eura napojnice, a 40,00 eura napojnice se opo-

² Čl. 78.b st. 1. Zakona o porezu na dohodak.

³ Č. 209. st. 1. toč. 14. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23 i 114/23).

¹ Čl. 9. st. 1. toč. 27. Zakona o porezu na dohodak.

rezuje kao drugi dohodak po stopi 20%. Obračun će se izvršiti na sljedeći način:

Rbr.	Opis	Iznos
1.	Ukupni primitak–napojnica	400,00
2.	Neoporeziv iznos napojnice u listopadu	360,00
3.	Oporezivi iznos napojnice u listopadu (400,00-360,00)	40,00
4.	Porez na dohodak 20% na oporezivi iznos napojnice (40,00 x 20%)	8,00
5.	Napojnica za isplatu radniku (400,00 – 8,00)	392,00

U kojem se roku mora platiti porez na dohodak na oporezivi iznos napojnice?

Porez na dohodak iz oporezivog iznosa napojnice obračunava, obustavlja i uplaćuju isplatelji primitaka do 15. dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je ostvarena napojnica.

Na koji se način i kada može fizičkoj osobi isplatiti napojnica?

Neoporezivi iznos napojnice može se isplatiti fizičkoj osobi u gotovini ili na njegov račun (tekući ili žiro). Ako se napojnica isplaćuje u gotovini potrebno je za to ispostaviti odgovarajući vjerodostojni dokument kao što je blagajnička isplatnica koju će potpisati isplatelj (poslodavac) i primatelj (radnik ili druga osoba).

Oporezivi iznos napojnice obvezno se mora isplatiti fizičkoj osobi na njegov račun (tekući ili žiro).

Koliko učestalo se isplaćuje napojnica radniku (ili drugoj osobi) nije propisano, pa tako to može biti dnevno ili za neko razdoblje (npr. tjedno, svakih deset dana, mjesečno, itd.)

Mora li se voditi evidencija o napojnicama?

Sukladno čl. 20.c st. 3. Zakona o fiskalizaciji, obveznik fiskalizacije dužan je u evidencijama i knjigovodstvenim ispravama osigurava podatak i o ostvarenim nagradama za dobro obavljenju uslugu (napojnicama). Sami sadržaj i izgled evidencije nije propisa, ali bi se trebala voditi takva evidencija iz koje se može utvrditi stanje ukupno primljenih napojnica po pojedinačnom radniku.

Napominjemo da iznos ukupno prijavljenih napojnica mora biti vidljiv na „Z traci“ fiskalne blagajne kao zasebna stavka.

Koje se šifre upisuju u Obrazac JOPPD za isplaćene napojnice?

Mjesečni iznos prikupljenih napojnica (naplaćene u gotovini i karticama) poslodavac treba iskazivati u Obrascu JOPPD po radnicima pojedinačno. Obrazac JOPPD potrebno je predati do 15. dana u mjesecu za napojnice koje su isplaćene u prošlom mjesecu.

Za neoporezive napojnice u Obrascu JOPPD na red. br. 15.1. „Oznaka neoporezivog primitak“ upisuje se šifra 74 – „Nagrade za dobro obavljenju uslugu (napojnice) do propisanog iznosa“.

Za oporezivu napojnicu u Obrascu JOPPD na red. br. 6.2. „Oznaka primitak“ upisuje se šifra 4056 – „Primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak po osnovi nagrade za dobro obavljenju uslugu (napojnice)“

Primjer popunjavanja Obrasca JOPPD kod isplate neoporezivih i oporezivih napojnica možete vidjeti u Ripup br. 2/2024 u članku „Prikazivanje napojnica u Obrascu JOPPD“.

Kojim je propisom određenom koji iznos napojnice se mora isplatiti radniku?

Niti jednim propisom nije određeno kada će se, kako i kome iznos ostvarene napojnice isplatiti. Međutim, kako bi se uredio odnos poslodavca i radnika vezano uz primljene napojnice, preporuka je da se donese odluka o tome.

Primjer takve odluke izradila je Hrvatska obrtnička komora te objavila na svojim mrežnim stranicama (www.hok.hr). U nastavku prenosimo u cijelosti primjer „Prijedlog Odluke o primanju, fiskalizaciji, raspodjeli i isplati napojnice“ te primjer dopune te Odluke⁴ (navedene primjere potrebno je prilagoditi načinu poslovanja određenog poslodavca):

Primjer – Odluka o primanju, fiskalizaciji, raspodjeli i isplati nagrade za dobro obavljenju uslugu

ODLUKA

O PRIMANJU, FISKALIZACIJI, RASPODJELI I ISPLATI NAGRADE ZA DOBRO OBAVLJENU USLUGU

Članak 1.

Poslodavac ovom Odlukom uređuje kako djelatnici poslodavca i studenti koji rade putem studentskog servisa mogu primati nagradu za dobro obavljenju uslugu (dalje u tekstu: napojnica) od strane trećih osoba.

U trenutku primitka napojnice, bilo da se ista primi u gotovini ili putem kartičnog plaćanja, djelatnik ili student koji je napojnicu primio obavezan je istu odmah prijaviti putem osigurane elektroničke veze Ministarstvu financija, na način da dostavi podatak kod već izdanog računa (koji sadrži JIR), koristeći postojeće programsko rješenje (elektronički naplatni uređaj za provedbu fiskalizacije, dalje u tekstu: fiskalna blagajna, fiskalizirati).

U slučaju prekida internetske veze ili prestanka rada fiskalne blagajne, za potrebe prijave podatka o napojnici, djelatnik ili student mora izdati račun koji mora biti uvezan u posebnu knjigu računa. Poslodavac je obavezan u roku od dva dana uspostaviti internetsku vezu ili u roku od pet dana uspostaviti rad fiskalne blagajne te naknadno fiskalizirati takve račune i dopisati podatak o dobivenom Jedininstvenom identifikatoru računa (JIR) na izdanom računu u posebnoj knjizi računa.

Članak 2.

Kada se napojnica prima u gotovini, iznos napojnice, nakon fiskalizacije, potrebno je držati zajedno sa ostalim utrkškom.

U slučaju utvrđenog viška gotovine zbog nepravodobne fiskalizacije, radnik koji uzrokuje štetu poslodavcu odgovara sukladno odredbama Zakona o radu.

Članak 3.

Poslodavac donosi odluku o raspodjeli napojnica, bez obzira na način naplate iste, kako slijedi:

R. br.	Ime i prezime djelatnika	Način isplate napojnice	Rok isplate napojnice	Ostalo
1.	Pero Perić	Gotovina	Na kraju odrađene smjene	Prema evidenciji napojnica po izdanim računima, prema oznaci operatera, u 100% iznosu, uz potpisanu isplaticu
2.	Marko Marić	IBAN djelatnika	Do 15. u mjesecu za protekli mjesec, razmjerno danima provedenim na radu	Prema evidenciji napojnica po ukupno izdanim računima u smjeni, 30% iznosa
3.	Maja Majić	Gotovina	Zadnji radni dan u tjednu, razmjerno danima provedenim na radu	Prema evidenciji napojnica po ukupno izdanim računima u smjeni, 70% iznosa, uz potpisanu isplaticu

Članak 4.

Kada djelatniku/studentu pripadne iznos napojnice iznad neoporezivog iznosa, taj iznos napojnice isplaćivat će se isključivo na IBAN zaposlenika transakcijskim putem, uz obračun i uplatu pripadajućeg poreza po stopi od 20%, jednom mjesečno, najkasnije do 15-og u mjesecu za protekli mjesec. Ako djelatnik/student ima ovršen račun, iznos napojnice isplaćivat će mu se isključivo na IBAN zaposlenika, sukladno zakonskim propisima.

Članak 5.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Datum donošenja Odluke: _____

Odgovorna osoba poslodavca: _____

Primjer – Dopuna odluke o primanju, fiskalizaciji, raspodjeli i isplati nagrade za dobro obavljenju uslugu

DOPUNA ODLUKE**O PRIMANJU, FISKALIZACIJI, RASPODJELI I ISPLATI NAGRADE ZA DOBRO OBAVLJENU USLUGU br. _____****Članak 1.**

Mijenja se odredba članka 3. Odluke o primanju, fiskalizaciji, raspodjeli i isplati nagrade za dobro obavljenju uslugu (dalje u tekstu: Odluka) od _____ 2024. godine te nova glasi:

Poslodavac donosi odluku o raspodjeli napojnica, bez obzira na način naplate iste, kako slijedi:

R. br.	Ime i prezime djelatnika	Način isplate napojnice	Rok isplate napojnice	Ostalo
1.	Pero Perić	gotovina	Na kraju odrađene smjene	Prema evidenciji napojnica po izdanim računima, prema oznaci operatera, u 100% iznosu, uz potpisanu isplaticu

R. br.	Ime i prezime djelatnika	Način isplate napojnice	Rok isplate napojnice	Ostalo
2.	Marko Marić	IBAN djelatnika	Do 15og u mjesecu za protekli mjesec, razmjerno danima provedenim na radu	Prema evidenciji napojnica po ukupno izdanim računima u smjeni, 30% iznosa
3.	Maja Majić	gotovina	Zadnji radni dan u tjednu, razmjerno danima provedenim na radu	Prema evidenciji napojnica po ukupno izdanim računima u smjeni, 70% iznosa, uz potpisanu isplaticu

Članak 2.

Ostale odredbe Odluke ostaju na snazi, nepromijenjene.

Članak 3.

Ova Dopuna odluke primjenjuje se od _____ 2024. godine.

Datum donošenja dopune Odluke: _____

Odgovorna osoba poslodavca: _____

Ulazi li napojnice u cenzus za uzdržavanog člana uže obitelji ili uzdržavano dijete?

Napojnice ulaze u cenzus za uzdržavanog člana uže obitelji ili uzdržavano dijete, jer u čl. 17. st. 2. Zakona o porezu na dohodak nisu navedene kao primitak koji bi se izuzeo iz navedenog cenzusa.

Što je obvezna osoba koja ostvaruje napojnice kod dva ili više isplatitelja?

Fizička osoba koja ostvaruje napojnice kod dva ili više isplatitelja obvezna je svakom isplatitelju prije isplate dostaviti pisanu izjavu je li kod drugog isplatitelja ostvarila isplatu tih primitaka i u kojem iznosu te u slučaju da su ti primici već dijelom isplaćeni za isto razdoblje, neoporezivo se može isplatiti samo razlika do propisanog iznosa. Fizička osoba nije obvezna podnijeti pisanu izjavu u slučaju da poslodavac može taj podatak preuzeti putem sustava ePorezna.

Ulazi li napojnica u blagajnički maksimum?

Sukladno čl. 28. st. 4. Zakona o fiskalizaciji, napojnice primljene u gotovom novcu NE ulaze u blagajnički maksimum.

Primjerice, ako je društvo odredilo blagajnički maksimum 1.000,00 eura, a na kraju određenog dana ima u blagajni 1.200,00 eura, od toga na napojnice se odnosi 250,00 eura, poduzetnik je dužan položiti najkasnije idućeg radnog dana 50,00 eura (1.200 eura gotovina u blagajni – 150 eura primljene napojnice -1.000 eura blagajnički maksimum tog poduzetnika).

Dakle, napojnica ne ulazi u blagajnički maksimum, ona je dio dnevnog utška – naplaćenog u gotovini te se drži u blagajni zajedno s dnevnim utškom. Nije ispravno držati napojnice „izvan“ blagajne.

Kako se računovodstveno evidentiraju napojnice kod primatelja?

Primljene napojnice za radnika (ili druge osobe na koju se odnosi napojnica) kod poduzetnika NE evidentira se kao prihod već **kao obveza**, s obzirom da je primljena u tuđe ime i za tuđi račun.

U nastavku prikazujemo slučajeve kada je napojnica primjena u gotovini i preko kartice, te je isplaćena radniku u gotovini i na njegov tekući račun.

Primjer – napojnica (neoporeziva) primljena u gotovini od gosta

- 1) Ugostiteljski objekt u Zagrebu ispostavio je gostu račun za konzumaciju pića u iznosu 100,00 eura (od toga PDV 20,00 eura, porez na potrošnju se ne plaća jer ne postoji obveza u Zagrebu) za što je ispostavljen fiskalizirani račun. Gost je platio račun gotovinom.
- 2) Gost je dao napojnicu u gotovini u iznosu 15,00 eura. O primljenoj napojnici dostavljen je podatak u sustavu fiskalizacije.
- 3) Radniku je na kraju dana isplaćena neoporeziva napojnica 15,00 eura u gotovini iz blagajne, za što ispostavljena blagajnička isplatnica.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Ispostavljen račun za ugostiteljsku uslugu			
	Blagajna ugostiteljskog objekta	100,00	1024	
	Prihodi od ugostiteljskih usluga	80,00		7412
	Obveza za PDV	20,00		2600
2.	Primljena napojnica od gosta u gotovini			
	Blagajna ugostiteljskog objekta	15,00	1024	
	Ostale obveze prema zaposlenima	15,00		2309
3.	Isplaćena napojnica radniku iz blagajne			
	Blagajna ugostiteljskog objekta	15,00		1024
	Ostale obveze prema zaposlenima	15,00	2309	

Primjer – napojnica (neoporeziva) primljena putem kartice

- 1) Ugostiteljski objekt u Zagrebu ispostavio je gostu račun za konzumaciju pića u iznosu 200,00 eura (od toga PDV 40,00 eura, porez na potrošnju se ne plaća jer ne postoji obveza u Zagrebu) za što je ispostavljen fiskalizirani račun. Gost je platio račun karticom te je uplati još i 30,00 eura napojnice, tj. sveukupno je uplatio 230,00 eura. Iznos napojnice neće biti vidljiv na računu već samo na slipu.
- 2) Sa žiro računa ugostiteljskog objekta uplaćena je neoporeziva napojnica radniku na njegov tekući račun u iznosu 30,00 eura.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Ispostavljen račun za ugostiteljsku uslugu			
	Potraživanja za prodaju na kreditne kartice	230,00	125	
	Prihodi od ugostiteljskih usluga	160,00		7412
	Obveza za PDV	40,00		2600
	Ostale obveze prema zaposlenima	30,00		2309
2.	Napojnica uplaćena radniku na njegov račun			
	Žiro račun	30,00		1000
	Ostale obveze prema zaposlenima	30,00	2309	

Primjer – napojnica (oporeziva) primljena u gotovini od gosta

Radniku je tijekom godine već isplaćeno napojnica više od 3.360,00 eura. Stoga kod daljnjih primitka napojnica treba obračunati porez na dohodak 20%.

- 1) Ugostiteljski objekt u Zagrebu ispostavio je gostu račun za konzumaciju pića u iznosu 300,00 eura (od toga PDV 60,00 eura, porez na potrošnju se ne plaća jer ne postoji obveza u Zagrebu) za što je ispostavljen fiskalizirani račun. Gost je platio račun gotovinom.
- 2) Gost je dao napojnicu u gotovini u iznosu 50,00 eura. O primljenoj napojnici dostavljen je podatak u sustavu fiskalizacije.
- 3) Novac iz blagajne ugostiteljskog objekta položen je na žiro račun u iznosu 350,00 eura.
- 4) S izvoda žiro račun vidljiva je uplata pologa gotovine u iznosu 350,00 eura.
- 5) Obračunat je porez na dohodak 20% iz napojnice koja je iznosila 50,00 eura. Porez na dohodak iznosi 10,00 eura (50,00 x 20%).
- 6) Uplaćena je sa žiro računa ugostiteljskog objekta napojnica radniku na njegov tekući račun 40,00 eura (50,00 eura primljena napojnica – 10,00 eura porez na dohodak). Istovremeno je plaćen i porez na dohodak 10,00 eura.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Ispostavljen račun za ugostiteljsku uslugu			
	Blagajna ugostiteljskog objekta	300,00	1024	
	Prihodi od ugostiteljskih usluga	240,00		7412
	Obveza za PDV	60,00		2600
2.	Primljena napojnica od gosta u gotovini			
	Blagajna ugostiteljskog objekta	50,00	1024	
	Ostale obveze prema zaposlenima	50,00		2309
3.	Polog gotovine na žiro račun			
	Blagajna ugostiteljskog objekta	350,00		1024
	Žiro račun–prijelazni konto	350,00	1009	
4.	Na izvodu s žiro računa vidljiva uplata pologa gotovine			
	Žiro račun–prijelazni konto	350,00		1009
	Žiro račun	350,00	1000	
5.	Obračunat porez na dohodak za napojnicu			
	Ostale obveze prema zaposlenima	10,00	2309	
	Obveze za porez na dohodak iz ostalog drugog dohotka	10,00		2632
6.	Uplaćena napojnica radniku i plaćen porez na dohodak			
	Žiro račun	50,00		1000
	Ostale obveze prema zaposlenima	40,00	2309	
	Obveze za porez na dohodak iz ostalog drugog dohotka	10,00	2632	

